

Tiểu sử Phi la tô

CÂU HỎI:

Tiểu sử Pilate không có chi tiết nào về việc xử tội Đức Kitô (WP)

TRẢ LỜI:

Câu hỏi này thuần túy liên quan đến lịch sử. Muốn biết về cuộc đời Pilate thì các khoa sử của các trường đại học trên thế giới đều có thể cung cấp thông tin.

Trong phạm vi bài này thì dễ thấy câu hỏi này là một trong những câu hỏi có câu trả lời chắc chắn nhất:

Tiểu sử Pilate không có chi tiết nào về việc xử tội Đức Kitô (WP) vì không ai biết tiểu sử của Pilate.

Nói một cách khác, không có một tài liệu nào cho biết Pilate sinh ngày tháng năm nào, ở đâu, gốc gác gia đình thế nào, cha mẹ ông ta là ai, ông có anh chị em nào không, gia đình riêng của ông (số vợ, con của ông tên gì, cưới năm nào, sinh được bao nhiêu người con hay không sinh được người con nào, vợ con ông chết năm nào, chôn ở đâu), gia đình bên vợ ông thế nào, rồi bản thân ông chết lúc nào, ở đâu, chôn ở đâu, v.v...

Tóm lại: Văn khố của Đế Quốc Rôma không có lưu trữ bất kỳ một tài liệu về đời tư cũng như các hoạt động của Pilate. Những tài liệu sau thời của ông vài thập kỷ cũng không có một chi tiết nào gọi là 'tiểu sử' của Pilate cả; thậm chí tên đầy đủ của ông cũng không ai biết. Tất cả người ta có về ông chỉ là một phiến đá gọi là 'Phiến đá Pilate' tìm được vào năm 1961 ở Israel, tại thành phố cổ ven Địa Trung Hải, nơi Pilate đặt đại bản doanh, tên là Caesarea. Phiến đá đã bị vỡ, các chữ khắc trên đó mất khoảng một nửa, khá mờ nhạt; phần còn sót lại được tô màu đỏ, phần tô màu xanh trong ngoặc vuông là do các nhà khảo cổ dự đoán.

[DIS AUGUSTI]S TIBERIÉUM

[...PONTI]US PILATUS

[...PRAEF]ECTUS IUDA[EA]E

[...FECIT D]E[DICAVIT]

Tạm dịch sang tiếng Việt như sau:

[Được dâng cho các] Thần Augusti, Tiberieum

Pontius Pilatus

[Chức quan trưởng của Giu-đê]

[đã làm và cúng dâng]

Tấm bia này rất quý giá vì là tài liệu duy nhất của thời Pilate mà nhân loại có được về ông ta. Bia đá này hiện được trưng bày trong viện bảo tàng Israel ở Giêrusalem.

Xem thêm chi tiết ở đường dẫn: https://en.wikipedia.org/wiki/Pilate_stone

Vì tiểu sử của Pilate là một con số '0' to tướng thì làm sao có chỗ nào để ghi chi tiết về việc xử tội Đức Kitô?

Tuy nhiên, một số sử gia không chính thức thời Rôma có đề cập đến những biến cố trong khu vực, và tất nhiên có ghi chép một số những chi tiết liên quan đến Pilate, và liên quan đến Chúa Giêsu hoặc các tín hữu thời sơ khai.

Qua những tài liệu lịch sử tổng quát này, người ta trích ra được những phần có liên quan đến Pilate với một số chi tiết bị lặp lại. Nếu dịch tất cả những phần này sang tiếng Anh thì được khoảng gần ba ngàn từ, tương đương với với khoảng 6 trang đánh máy ! Với số lượng tài liệu ít ỏi như vậy trong suốt khoảng 10 năm cầm quyền (27AD - 37AD) với nhiều biến cố của Pilate ở Giuđê thì Pilate không những chỉ là một quan chức quá nhỏ bé trong mắt chính quyền Rôma, mà cũng là một nhân vật mờ nhạt cả trong dòng lịch sử của khu vực.

Đây là bản dịch tiếng Việt của AI các đoạn văn quan trọng, nơi các sử gia thời La Mã nhắc đến Pilate và Chúa Giêsu:

1.. Tacitus – Annals 15.44 (viết khoảng năm 116 CN)

“Nero đã đổ tội [vụ cháy Rô-ma] và giáng những cực hình ghê gớm nhất lên một nhóm người vốn bị ghét bỏ vì những điều ghê tởm, mà dân chúng gọi là Kitô hữu. Christus, từ tên Người mà danh xưng ấy phát sinh, đã phải chịu hình phạt tối hậu dưới triều hoàng đế Tiberius, bởi tay của một trong những tổng trấn của chúng ta, Pontius Pilatus. Và một sự mê tín tai hại nhất, tạm thời bị dập tắt, lại bùng lên không chỉ ở Giu-đê, nơi khởi phát cái xấu xa ấy, mà còn lan đến cả Rô-ma...”

Đây là lời xác nhận rõ ràng nhất của sử gia La Mã rằng Chúa Giêsu đã bị xử tử dưới thời Pilate.

2.. Josephus – Cổ sử Do Thái 18.3.3 (viết khoảng năm 93–94 CN)

Đây là *Testimonium Flavianum*. Bản tiêu chuẩn còn lưu giữ trong các bản thảo Kitô giáo chép rằng:

“Vào thời gian đó có một người tên Giêsu, một người khôn ngoan, nếu thật sự có thể gọi ông ta chỉ là một người. Vì ông đã làm những việc kỳ diệu và là một thầy dạy những ai vui lòng đón nhận chân lý. Ông đã thu phục được nhiều người Do Thái và cũng nhiều người Hy Lạp Và khi, theo lời tố cáo của những vị lãnh đạo trong dân chúng ta, Pilate đã kết án ông đóng đinh trên thập giá, những kẻ đã yêu mến ông từ đầu vẫn không ngừng tin theo...”

3.. Josephus – Cổ sử Do Thái 20.9.1

Đoạn ít được biết đến này nói gián tiếp về Chúa Giêsu, qua việc nhắc đến người anh em của Ngài là Giacôbê:

“Festus lúc ấy đã chết, còn Albinus đang trên đường; vậy nên [thượng tế Ananus] đã triệu tập thượng hội đồng các thẩm phán, và đưa ra trước họ người anh em của Giêsu, người được gọi là Kitô, tên là Giacôbê, cùng với vài người khác ... và khi ông đã buộc tội họ vi phạm luật pháp, ông giao họ để bị ném đá.”

Đoạn này củng cố rằng Josephus biết đến Chúa Giêsu như một nhân vật đã bị xử tội dưới thời Pilate.

Như vậy may mắn cho Pilate là đã được một số sử gia không chính thức thời Rôma ghi chép lại trong các tài liệu của họ. Tuy nhiên, đây không phải là những tài liệu gốc hoặc chính thức của Đế Quốc Rôma, mà đây chỉ là những tài liệu thứ cấp. Không biết các sử gia đó lấy những thông tin này từ nguồn nào, vì những tài liệu họ viết đều vào khoảng nửa thế kỷ sau khi Pilate bị ‘cách chức’ và chết trong thầm lặng, không ai biết đến.

Cũng có những truyền thống tôn giáo cho rằng Pilate hối hận về việc kết án tử cho Chúa Giêsu. Sau này ông trở thành một Kitô hữu và gia đình ông cũng vậy. Họ sống thánh thiện và được tôn kính trong một số truyền thống. Tuy nhiên, đây chỉ là những thông tin có tính chất tôn giáo chứ không được xác minh về mặt khoa học lịch sử.

Nhận xét: Việc cho rằng tiểu sử của Pilate không có chi tiết nào về việc xử tội Đức Kitô trong khi bản thân cuốn tiểu sử đó không tồn tại thì thật là viển vông. Đi tìm sự thật về Chúa Giêsu trong một cuốn sách không có thật trên đời thì không biết bao giờ mới thấy.

Xin được phép đặt vài câu hỏi có tính cách giả tưởng:

- Giả sử có cuốn '*Tiểu Sử Pilate*' viết khoảng một thế kỷ sau khi ông ta qua đời, và trong đó có ghi một đoạn về vụ xử tội Chúa Giêsu, thì liệu số tín hữu có tăng hơn hiện nay không ? Hay cuốn tiểu sử đó không ghi một chữ nào về Chúa về vụ xử tội Chúa Giêsu, thì liệu số tín hữu có giảm đi so với hiện nay không ?

Câu trả lời rất rõ ràng rằng Đức Tin vào Chúa Giêsu là Đáng Cứu Thế không hoàn toàn phụ thuộc vào các bằng chứng lịch sử. Thánh Kinh và những chứng nhân sống động từ xưa đến nay là những bằng chứng hùng hồn nhất. Một vài dòng chữ (hay không có một vài dòng chữ) trong một cuốn tiểu sử của Pilate hay của một ai đó chỉ là dịp cho các phương tiện truyền thông bàn tán, chứ không thể giúp gia tăng (hoặc làm giảm đi) số tín hữu. Số người nhờ vài dòng trong cuốn 'tiểu sử Pilate' mà tin vào Đức Kitô, hoặc vì không có vài dòng trong cuốn 'tiểu sử Pilate' mà không tin vào Đức Kitô, thì chắc chắn thật là hãn hữu.

- Trong thời hiện đại có một số tác giả truy tìm các nguồn sử liệu và viết một số nghiên cứu về Pilate. Giả sử trong đó các tác giả đề cập đến vụ xử tội Chúa Giêsu thì những cuốn sách đó liệu có làm tăng số tín hữu hơn hiện nay không? Hay nếu các tác giả đó cố tình bỏ qua những ghi chép của Tacitus, Josephus, v.v..., không ghi một chữ nào về Chúa về vụ xử tội Chúa Giêsu, thì liệu số tín hữu có giảm đi so với hiện nay không ?

Tất nhiên câu trả lời cho câu hỏi này cũng tương tự như câu trên. Kết quả không thay đổi, cho dù cuốn 'tiểu sử' đó hàng ngàn năm tuổi hay mới in chưa ráo mực.

Kết luận: Không biết tại sao người đặt câu hỏi này đi tìm Chúa Giêsu trong cuốn tiểu sử không tồn tại của một viên quan không được ghi chép gì nhiều trong sử sách. Việc nghi ngờ hay bỏ qua tính xác thực của Thánh Kinh trong việc tìm kiếm này hơi

có vẻ giống câu truyện ngụ ngôn của nhà thơ người Nga Ivan Krylov (1769–1844). Câu truyện có tên “Người hiếu kỳ”, kể về một người đàn ông đi đến viện bảo tàng và chú ý đến đủ thứ chi tiết nhỏ nhất, nhưng lại không nhận ra có một con voi trong viện bảo tàng đó. Từ câu truyện ngụ ngôn này người ta đã cho ra đời một thành ngữ: ‘the elephant in the room’ hoặc những câu tương tự như vậy.

Con voi đây là cuốn sách có thật: Thánh Kinh. Cuốn sách này có mặt ở rất nhiều gia đình, các thư viện. v.v...., được không biết bao nhiêu học giả và các trường đại học nghiên cứu, được các lãnh đạo quốc gia đặt tay lên tuyên thệ, v.v.... thế mà sự thật hiển nhiên này lại bị bỏ qua để đi tìm một vài dòng chữ trong một cuốn sách không tồn tại. Mà giả sử có tồn tại, hay mới được xuất bản ở đâu đó, thì cũng chẳng có tác dụng gì nhiều đến Kitô giáo.

Việc tìm kiếm này không có gì mới. Hai ngàn năm trước đây rất nhiều người đã xin Chúa Giêsu làm phép lạ, hay thách thức Ngài nhảy xuống khỏi thập giá để họ tin. Hoặc như người nhà giàu xin Abraham sai Lazarus hiện về để cảnh báo cho các anh em của anh ta. Câu trả lời của Abraham vẫn còn vang vọng đến ngày hôm nay: ‘Họ đã có Môisê và các tiên tri. Nếu họ không nghe lời các ngài thì cho dù có kẻ chết sống lại cũng không thuyết phục được họ đâu’ (cf. Lc 16, 31).

Xin trích thêm trong Phúc Âm theo thánh Gioan để kết luận: ‘Những điều đã được chép ở đây là để anh em tin rằng Đức Giêsu là Đấng Kitô, Con Thiên Chúa, và để nhờ tin mà được sự sống nhờ danh Người’ (Ga 20, 31).

Lm John Minh